

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100184

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-03-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домуз Олена Олександрівна

2. Domuz Olena Oleksandrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-03-2023

Спеціальність за освітою: Облік та аудит

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.096

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Повне найменування юридичної особи: Університет банківської справи

Код за ЄДРПОУ: 34716922

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 11, м. Львів, Львівська обл., 79007, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.55, 06.77.61

Тема дисертації:

1. Трансформація зайнятості у банківському секторі України
2. Transformation of employment in the banking sector of Ukraine

Реферат:

1. Роботу присвячено глибокому аналізу сутності і особливостей трансформації зайнятості у банківському секторі, аналізу чинників і факторів трансформаційних змін, удосконаленню зайнятості у банківському секторі через пошук інноваційних форм зайнятості, а також розробці моделей та механізмів забезпечення

ефективної трансформації зайнятості у банківському секторі України. Ідентифікація ряду важливих недоліків у існуючих поняттях дозволила сформуванню авторське визначення «трансформації зайнятості» та розширити перелік її принципів шляхом включення до вже існуючих класифікацій сучасних принципів, характерних для інноваційних форм зайнятості. Визначено сучасні характерні особливості зайнятості у банківському секторі України, спричинених глобалізаційними соціально-економічними процесами та кризою COVID-19. При цьому охарактеризовано вплив цифровізації банківської сфери з точки зору як позитивних наслідків для зайнятості, що зумовлюються створенням покращених робочих місць у нових сферах роботи банківських установ, так і негативних, які передбачають скорочення потреби в кадрах та зменшення кількості робочих місць. Удосконалено теоретичні підходи до визначення факторів трансформації зайнятості на основі кластеризації економічних криз. На основі аналізу виділених кластерів, визначено основні системоутворюючі чинники та тенденції, що спричинили трансформаційні процеси зайнятості і формування сучасної її структури. Запропоновано модель впливу факторів фінансової кризи, пандемії COVID-19 і цифровізації економіки на трансформацію зайнятості у банківському секторі, що запропонована у вигляді системи, яка містить у собі два рівні аналізу: рівень ринкових впливів та рівень впливу специфічних факторів на процес трансформації зайнятості у банківському секторі. У результаті використання моделі встановлено, що під впливом фінансової кризи у банківській системі України відбувалося фізичне скорочення усіх видів і форм зайнятості, у той час як вплив пандемії COVID-19 і цифровізації зайнятості призвів до значних трансформаційних перетворень у структурі зайнятості банківських установ за рахунок активного впровадження і поширення дистанційної зайнятості та появи інноваційних форм зайнятості (цифрової зайнятості). На основі опрацювання великих масивів звітної та статистичної інформації, синтезу критеріального оцінювання і кореляційно-регресійного підходу, встановлено наявність взаємозв'язку між ефективністю діяльності банків та розвитком нових напрямів трансформації зайнятості. Але оскільки ефект від появи нових перспективних форм зайнятості у повному обсязі не відображається на фінансово-економічних результатах діяльності банківських установ, для посилення виявлених зв'язків було визначено і охарактеризовано основні канали впливу елементів системи трансформації зайнятості банківських установ на ефективність їх діяльності. Розроблено модель для аналізу чутливості зайнятості до змін у макро- та мікроекономічному середовищі. Інструментарій моделі передбачає використання елементів методики стрес-тестування, що полягає у визначенні системи факторів внутрішнього середовища банку, які найбільш чутливо реагують на вплив зовнішнього середовища, та вивченні цього впливу у співвідношенні зі зміною індикаторів, що характеризують процеси трансформації зайнятості. У дисертаційній роботі набула подальшого розвитку класифікація нестандартних форм зайнятості для банківських установ, у тому числі дистанційних форм нестандартної зайнятості з використанням новітніх технологій та виникненням таких інноваційних форм зайнятості, як базова цифрова зайнятість, цифрова смарт-зайнятість та інтернет-зайнятість. На основі аналізу проблем сучасної практики функціонування банківських установ щодо питання підвищення їх соціально-економічної ефективності за рахунок трансформаційних процесів розроблено профіль оцінювання рівня підготовки фахівців, який складається із ряду критеріїв, що всебічно характеризують стан та проблемні зони у системі підготовки працівників банківського сектору. Було сформовано блок-схему елементів удосконалення процесу реформування системи підготовки спеціалістів банківського сектору в Україні. Удосконалено схему формування механізму ефективної трансформації зайнятості у банківському секторі, яка представлена у вигляді послідовних восьми етапів (1-й етап – розробка стратегії удосконалення зайнятості; 2-й етап – вибір цілей та пріоритетів трансформації зайнятості; 3-й етап – розробка напрямів удосконалення структури зайнятості; 4-й етап – визначення засобів впливу на зміну зайнятості; 5-й етап – прогнозування структури зайнятості; 6-й етап – оцінка стратегії трансформації зайнятості; 7-й етап – моніторинг і корекція процесів стратегічних змін у зайнятості; 8-й етап – впровадження ефективної політики зайнятості), що в сукупності утворюють комплексний набір функціональних зв'язків між суб'єктами, об'єктами, факторами, методами, принципами зайнятості.

2. The work is devoted to an in-depth analysis of the essence and features of the transformation of employment in the banking sector of Ukraine, analysis factors of transformational changes, improvement of employment in the

banking sector through the search for innovative forms of employment, as well as the development of models and mechanisms for ensuring effective transformation of employment. The identification of important shortcomings in the existing concepts made it possible to form the author's definition of "transformation of employment" and expand the list of its principles by including modern characteristic of innovative forms of employment into the already existing classifications. The modern characteristic features of employment in the banking sector of Ukraine, caused by the globalization socio-economic processes and the COVID-19 crisis, have been determined. The impact of digitalization in the banking sector is characterized by both positive consequences for employment, which are due to the creation of improved jobs in new areas of activity of banking institutions, and negative ones, which consist in reducing the need for personnel and reducing the number of jobs. Theoretical approaches to determining the factors of employment transformation based on the clustering of economic crises have been improved. Based on the analysis of the selected clusters, the main system-forming factors and trends that caused the transformational processes of employment and the formation of its modern structure were determined. Model of influence of financial crisis factors, the COVID-19 pandemic and the digitalization of the economy on the transformation of employment in the banking sector is proposed, includes two levels of analysis: the level of market influences and the level of influence of specific factors on the process of transformation of employment in the banking sector. The influence of the financial crisis in the banking system of Ukraine was a physical reduction of all types and forms of employment, while the impact of the COVID-19 pandemic and the digitization of employment led to significant transformations in the employment structure of banks due to the active implementation and the spread of remote employment and innovative forms of employment (digital employment). Based on the processing of large arrays of reporting and statistical information, the synthesis of criterion evaluation and the correlation-regression approach, the existence of a relationship between the efficiency of banks and the development of new directions of employment transformation has been established. The main channels of influence of the elements of the employment transformation system of banking institutions on the effectiveness of their activity were determined and characterized. A model was developed to analyze the sensitivity of employment to changes in the macro- and microeconomic environment. The toolkit of the model involves the use of elements of the stress testing methodology, which consists in determining the system of factors of the bank's internal environment that most sensitively react to the influence of the external environment, and studying this influence in relation to the change in indicators characterizing the processes of employment transformation. The dissertation further developed the classification of non-standard forms of employment for banking institutions, including remote forms of non-standard employment with the use of the latest technologies and the emergence of such innovative forms of employment as basic digital employment, digital smart employment and Internet employment. Based on the analysis of the problems of the modern practice of the functioning of banking institutions regarding increasing their socio-economic efficiency due to transformational processes, a profile for evaluating the level of training of specialists has been developed, which consists of a number of criteria that comprehensively characterize the state and problem areas in the system of training. A block diagram of the elements for improving the process of reforming the education system has been formed. The scheme of formation of the mechanism of effective transformation of employment in the banking sector has been improved, which is presented in the form of eight consecutive stages (1st stage - development of a strategy for improving; 2nd stage - selection of goals and priorities of employment transformation; 3rd stage - development of directions for improving the structure; 4th stage - determination of means of influence on changes; 5th stage - forecasting of the employment structure; 6th stage - evaluation of the transformation strategy; 7th stage - monitoring and correction of the processes of strategic changes; 8th stage - implementation of an effective policy), which collectively form a complex set of functional relationships between subjects, objects, factors, methods, principles of employment.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Ірина Семенівна

2. Kravchenko Iryna Semenivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брінцева Олена Григоріївна

2. Brintseva Olena Hryhoriivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грішнова Олена Антонівна

2. Grishnova Olena Antonivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочума Інна Юріївна

2. Kochuma Inna Yuriivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вовчак Ольга Дмитрівна

2. Vovchak Olha Dmytrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

